

Srinakharinwirot Research and Development Journal of Humanities and Social Sciences

Volume 17, Issue 1, January - June 2025, Pages 1 – 12 ISSN 3027-6039 (Online)

Research Article

การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่

An analysis of student development strategies in schools under the secondary
educational service area office Chiang Mai

จिरายุธ ประเสริฐยิ่งยอด, ทิพย์ธิดา อินตานอน*, ภาสกร ทองเฉลิม

Jirayut Prasartyingyod, Tiptida Intanon*, Phasakorn Thongchaloem

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Program in Educational Administration, Faculty of Education, Chiang Mai University.

*Corresponding author, e-mail: tiptida_intanon@cmu.ac.th

Received: 31 October 2023; Revised: 16 July 2024; Accepted: 25 July 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน 2) วิเคราะห์ความสอดคล้องของการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน และ 3) จัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การวิจัยเอกสารและการสนทนากลุ่ม แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน และขั้นตอนที่ 3 การจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ แหล่งข้อมูลและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) เอกสารระดับทุติยภูมิ (Secondary Data) จากหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียน จำนวน 34 โรงเรียน และ 2) คณะผู้วิจัย จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน 2) แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน และ 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนมีประเด็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 9 ประเด็น โดยประเด็นที่พบมากที่สุด คือ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประเด็นที่พบน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมความเป็นพลเมืองให้แก่ผู้เรียน 2) โรงเรียนกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์มากที่สุด และโรงเรียนกำหนดอัตลักษณ์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์น้อยที่สุด 3) ข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์

การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ คือ 3.1) โรงเรียนควรนำประเด็นสำคัญที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน และ 3.2) โรงเรียนควรมีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ผู้เรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้

คำสำคัญ: กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน; วิสัยทัศน์; อัตลักษณ์; โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This research aims to: 1) analyze strategies for student development, 2) examine the alignment of vision, identity, and student development strategies, and 3) provide recommendations for formulating student development strategies for schools under the Secondary Education Service Area Office Chiang Mai. This qualitative research utilizes document analysis and focus group discussions, divided into three stages: 1) analyzing strategies for student development, 2) examining the alignment of vision, identity, and student development strategies, and 3) formulating recommendations for student development strategies for schools under the Secondary Education Service Area Office Chiang Mai. The sources and participants include: 1) secondary data from the supervising agencies and 34 schools, and 2) a research team of three members. The tools used are: 1) a student development strategy analysis form, 2) a vision, identity, and strategy alignment analysis form, and 3) a focus group discussion record form. The statistics used are frequency, percentage, and content analysis. The research findings indicate that: 1) the key points of the student development strategies align with the National Education Standards B.E. 2561 and the Basic Education Standards, covering nine main areas. The most frequently addressed area is the development of morality, ethics, and desirable characteristics, while the least addressed is the promotion of citizenship among students. 2) School's student development strategies align most closely with their visions and least with their identities. 3) The recommendations for formulating student development strategies for schools under the Secondary Education Service Area Office Chiang Mai are: 3.1) schools should incorporate the key points outlined in the National Education Standards and Basic Education Standards into their student development strategies, and 3.2) schools should develop clear, concrete, and actionable student development strategies that align with and reflect their vision and student identity.

Keywords: Student Development Strategies; Vision; Identity; Secondary Schools

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมตระหนักว่า การทำงานในปัจจุบันมีการแข่งขันกันทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย และเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อในชีวิตประจำวันมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไปจากเดิม การแข่งขันเกิดจากทั้งคู่แข่งเดิมและคู่แข่งใหม่ รวมทั้งความต้องการและพฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปและมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในทุกวัน จากสภาวะการณ์ในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน [1] สถานศึกษาจึงต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ

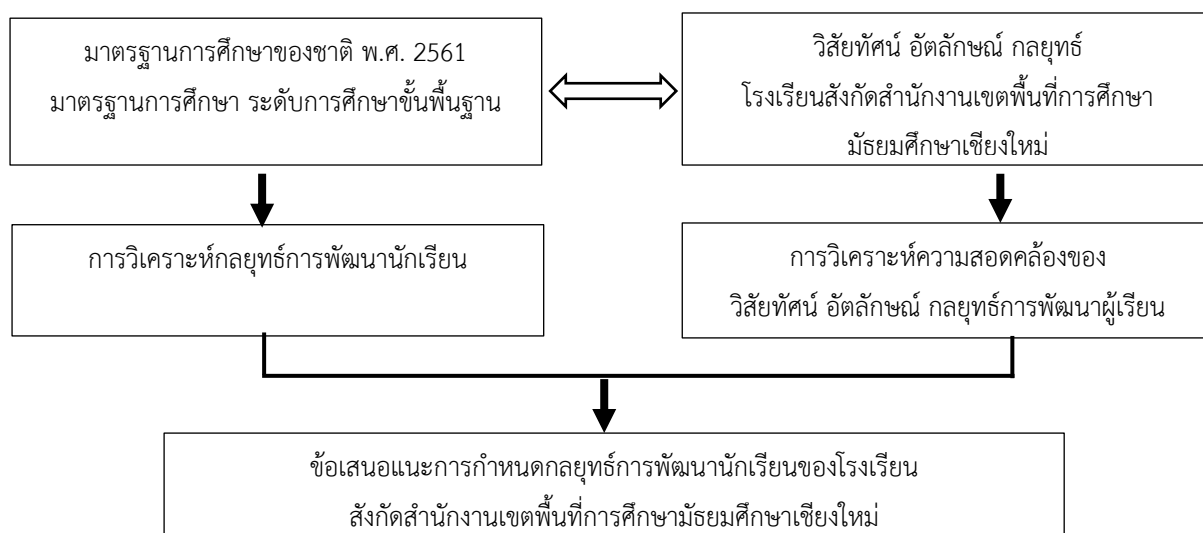
สถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ [2] กลยุทธ์ช่วยให้สถานศึกษามีทิศทางในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจน [3] รวมถึงช่วยลดปัญหาและข้อขัดแย้งในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ช่วยในการหล่อหลอมพฤติกรรมส่วนบุคคลของทุกคนในสถานศึกษาให้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงโอกาส อุปสรรค จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา [1] ผู้บริหารที่ดีต้องสามารถกำหนดกลยุทธ์อย่างเป็นระบบสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา [4]

กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งของการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการไปสู่จุดหมายในระดับนโยบาย [5] การกำหนดกลยุทธ์ถือเป็นการนำข้อมูลจากการศึกษาสถานภาพสถานศึกษา (SWOT - Analysis) ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ของสถานศึกษามาจัดทำเป็นกลยุทธ์ในรูปแบบต่าง ๆ สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นอันดับแรกเนื่องจากวิสัยทัศน์จะบอกถึงสิ่งที่สถานศึกษาอยากจะเป็นในอนาคต และบอกถึงทิศทางขององค์กรในอนาคต ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และคุณภาพการบริหารจัดการ หลังจากนั้นจะนำคำสำคัญ (Key Word) ที่ปรากฏในวิสัยทัศน์มาขยายความสร้างเป็นพันธกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เมื่อได้พันธกิจของสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษาจะมีการระบุผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น สร้างเป็นเป้าประสงค์ของสถานศึกษา และนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์จากพันธกิจและเป้าประสงค์ [6] มีการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงวิธีการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ [7] นอกจากนี้อัตลักษณ์ยังเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลผลิตตามวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา รวมไปถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นของแต่ละสถานศึกษา [8] สถานศึกษาจึงต้องมีการกำหนดอัตลักษณ์ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยวิเคราะห์สภาพบริบท (SWOT) ศึกษาหลักเกณฑ์การกำหนดอัตลักษณ์ แล้วนำผลการวิเคราะห์มาประกอบในการกำหนดอัตลักษณ์ และมีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดอัตลักษณ์อย่างเป็นรูปธรรม [9]

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [10] ได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งใช้เป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้เรียนรู้ 2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 3) พลเมืองที่เข้มแข็ง ซึ่งจะเห็นได้ว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ประกาศออกมาในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา [11] ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และเป็นการให้อิสระแก่สถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา สอดรับกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 [12] ที่กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามบริบท ระดับและประเภทการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรนำเอามาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา [13] โดยเฉพาะด้านการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาควรกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ ตลอดจนกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณภาพ เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน [14]

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง เพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ตอบสนองต่อความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ [15] จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 5 รายวิชา ต่ำกว่าร้อยละ 50 [16] และจากผลการทดสอบ PISA หรือโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment) ผลการประเมินของประเทศไทยปีล่าสุด PISA 2022 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทย ทั้ง 3 ด้านลดลง เมื่อเทียบกับ PISA 2018 อีกทั้งผลการประเมิน PISA ของประเทศไทย 20 ปีย้อนหลังจนถึงปัจจุบัน คะแนนเฉลี่ยด้านคณิตศาสตร์และการอ่านมีแนวโน้มลดลง ส่วนด้านวิทยาศาสตร์ถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางสถิติ [17] ซึ่งปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมสู่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและความพร้อมด้านอาชีพของผู้เรียน จำเป็นต้องมีการบริหารเชิงกลยุทธ์ [18] หากโรงเรียนมีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ จะช่วยพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อเป็นสารสนเทศที่เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ ตามหลักการ โดยสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการพัฒนาโรงเรียนตามบริบทของตนเองต่อไป โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการศึกษาข้อมูลโดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยแบ่งการวิจัย 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ และขั้นตอนที่ 3 การจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยคัดเลือกเอกสารระดับทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการเผยแพร่จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ทั้งหมดจำนวน 34 โรงเรียน และจากหน่วยงานต้นสังกัดโดยตรง ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (SAR) ข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด บทความวิจัยและบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ เอกสารเผยแพร่ของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์ฯ ในขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วย คณะผู้วิจัย จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 34 โรงเรียน

2.2 แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของแต่ละโรงเรียน จำนวน 34 โรงเรียน

2.3 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นแบบบันทึกผลการสนทนากลุ่มในการจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ ข้อเสนอแนะและปรับแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.1 คณะผู้วิจัยดำเนินการสืบค้นและรวบรวมวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 34 โรงเรียน จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (SAR) ข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด

3.2 คณะผู้วิจัยจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยนำเอาผลการวิเคราะห์กลยุทธ์ และผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน มากำหนดเป็นประเด็นในการสนทนา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการใช้ค่าสถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

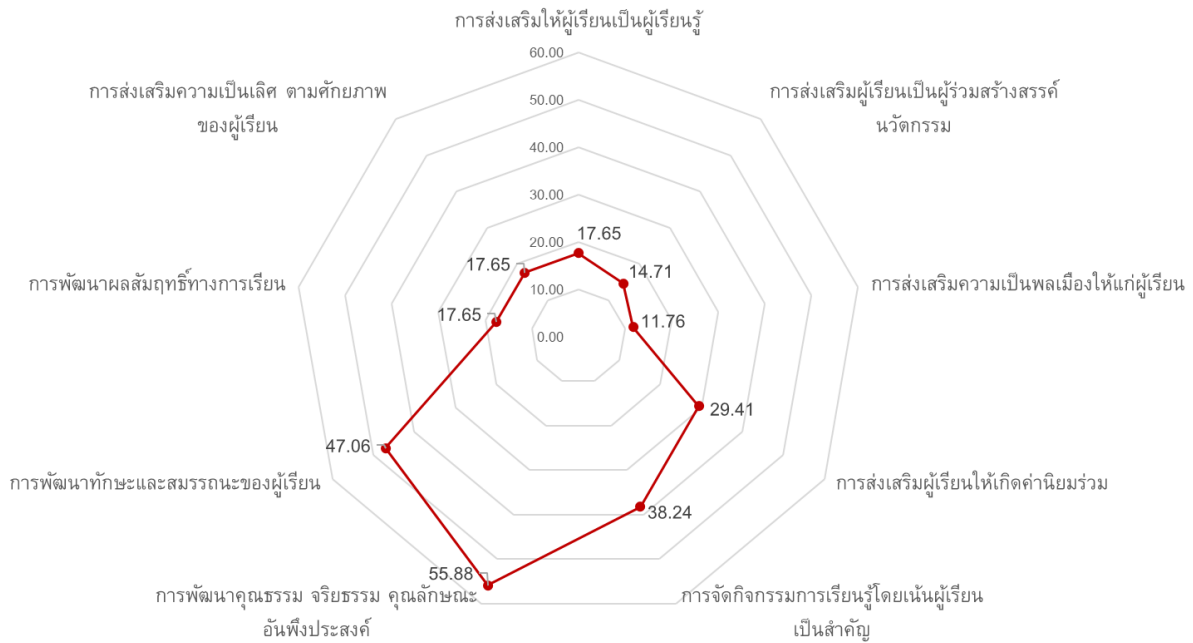
4.2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการใช้ค่าสถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.3 การจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการหาฉันทามติในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่ปรากฏในกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า มีประเด็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 9 ประเด็น ดังภาพที่ 2

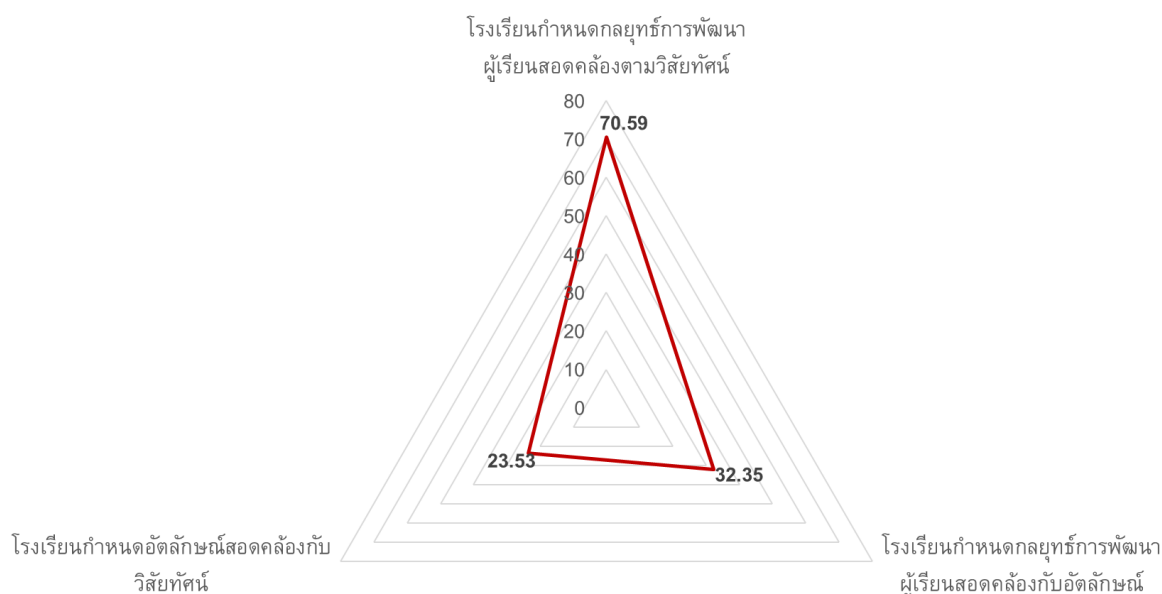

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงร้อยละของโรงเรียนที่ปรากฏประเด็นสำคัญในกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน

จากภาพที่ 2 พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่มีการกำหนดประเด็นสำคัญในกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด คือ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน 19 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมา คือ การพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน จำนวน 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.06 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.24 และประเด็นที่พบน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมความเป็นพลเมืองให้แก่ผู้เรียน จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนกับอัตลักษณ์ และอัตลักษณ์กับวิสัยทัศน์ของแต่ละโรงเรียน พบว่าความสอดคล้องของการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน มีรายละเอียดดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงร้อยละของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน

จากภาพที่ 3 พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์มากที่สุด จำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาคือ โรงเรียนกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับอัตลักษณ์ จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.35 และโรงเรียนกำหนดอัตลักษณ์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์น้อยที่สุด จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.53

ตอนที่ 3 ผลการจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการจัดทำข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่ามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ควรนำประเด็นสำคัญที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน เช่น การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ การส่งเสริมผู้เรียนเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม การส่งเสริมความเป็นพลเมืองให้แก่ผู้เรียน การส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดค่านิยมร่วม การส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน เนื่องจากประเด็นสำคัญเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในระดับชาติ โรงเรียนจึงควรนำมาขับเคลื่อนลงสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการศึกษาในระดับชาติ

2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ควรมีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ผู้เรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ เพื่อสะท้อนให้เห็นว่ากลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนนั้นมาจากการตั้งเป้าหมายไว้ในวิสัยทัศน์หรืออัตลักษณ์ แล้วจึงนำมากำหนดเป็นวิธีการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายได้

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 พบว่า ประเด็นสำคัญที่โรงเรียนนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด คือ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเด็นดังกล่าวปรากฏในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 [10] ที่ระบุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาประการหนึ่ง คือ เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาดน และเป็นประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน [19] มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ข้อ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 [14] ข้อที่ 3 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ การพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 [10] ที่ระบุว่า ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา คือ ผู้เรียนต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะชีวิตและมีสมรรถนะด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน [19] มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ข้อที่ 6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 [20] ด้านคุณภาพ ข้อที่ 3.3 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 [14] ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ และถัดมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน [19] มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้ในนโยบายเร่งด่วน สพฐ. QUICK POLICY 2566 [21] จุดเน้นที่ 6 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning)

2. จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องการพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้กลยุทธ์เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประเวศน์ มหารัตน์สกุล [7] กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นกระบวนการวางแผนงานที่ได้มีการเตรียมชุดการตัดสินใจสำหรับการกระทำในอนาคตด้วยวิถีทางที่ดีที่สุด ที่จะทำให้บรรลุเป้าประสงค์ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับอัตลักษณ์น้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ในรอบปัจจุบันไม่ได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้ด้านอัตลักษณ์ผู้เรียน [22] เหมือนในรอบการประเมินก่อนหน้า (รอบที่ 4 พ.ศ. 2559 - 2563) บางโรงเรียนจึงยังขาดการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดอัตลักษณ์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

3. จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 พบว่า มีข้อเสนอแนะการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ได้แก่

3.1 โรงเรียนควรนำประเด็นสำคัญที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากประเด็นสำคัญเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของชาติ โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญและนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน เช่น การส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ การส่งเสริมผู้เรียนเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม การส่งเสริมความเป็นพลเมืองให้แกผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ [10] ที่ระบุว่าคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จะต้องมีคุณลักษณะขั้นต่ำ 3 ประการ ได้แก่ 1) ผู้เรียนรู้ 2) ผู้ร่วม

สร้างสรรค์นวัตกรรม และ 3) พลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดค่านิยมร่วมที่ดีงาม การส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน [19] ในมาตรฐานที่ 1 โรงเรียนจึงควรนำมาขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ โดยการนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดกลยุทธ์ด้านการพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการศึกษาในระดับชาติ

3.2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ควรมีการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับวิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ผู้เรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านผู้เรียนให้ชัดเจนว่าต้องการพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดใด เนื่องจากวิสัยทัศน์จะเป็นการมองไปในอนาคต (Future Perspective) เป็นการบอกถึงทิศทางขององค์กรในอนาคต [6] วิสัยทัศน์ด้านผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงภาพที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเป็นในอนาคต ทำให้สมาชิกในโรงเรียนเห็นเป้าหมายและหนทางที่จะร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้จะช่วยสะท้อนให้สาธารณชนรับรู้ถึงเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน เกิดความเชื่อมั่นและการยอมรับจากสังคม [23] นอกจากนี้อัตลักษณ์ยังเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลผลิตตามวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ดังนั้น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จึงควรมีการกำหนดอัตลักษณ์ผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และควรมีการกำหนดกลยุทธ์หรือแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดอัตลักษณ์ตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม [24] สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลผลิตในการกำหนดอัตลักษณ์ผู้เรียนที่เหมาะสม และการมีระบบกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง [22]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ไปพร้อมกับการปรับวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในฐานะเป็นหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตาม โรงเรียนในสังกัด ควรมีการดูแลช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัดเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกัน สนับสนุนให้สถานศึกษานำประเด็นสำคัญในระดับนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยอาจจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในลักษณะของการพาคิดพาทำ หรือการกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในระดับชาติลงสู่การปฏิบัติ และมีการกำกับติดตาม หนุนเสริมเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาแนวทางหรือคู่มือการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางให้แก่โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดในการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ควรมีการศึกษา วิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น และในระดับการศึกษาอื่น เพื่อเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากน้อยเพียงใด และจะสะท้อนให้โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดได้นำไปพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิทยา จันทร์ศิลา. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ การพิมพ์ 3.
- [2] ธนภัทร จันทรเจริญ. (2562). การจัดการเรียนรู้สู่การศึกษาไทย 4.0. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(3), 216-229.
- [3] ปรีดี นุกุลสมปรารถนา. (2563). *รู้จักคำว่า กลยุทธ์ (Strategy) และระดับของกลยุทธ์*. ป๊อปปิคิลส์.
<https://www.popticles.com/business/type-of-strategy/>
- [4] สุทธิศ สวัสดิ์. (2565). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองผู้เรียน. *วารสารปัญญาภิธาน*, 7(1), 15-28.
- [5] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานการวิจัยแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- [6] สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง.
- [7] ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2560). *กลยุทธ์การวางแผนและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส (2989) จำกัด.
- [8] ชาญณรงค์ พรุ่งรุ่งโรจน์. (2555). *อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และมาตรการส่งเสริม*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). https://www.onesqa.or.th/upload/download/file_36ccfbab56fcd70ce5e6c58df91473b.pdf
- [9] ทิพย์สุดา สมณา, มนต์นัส มโนการณ, และยงยุทธ ยะบุญธง. (2560). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 10(3), 460-477.
- [10] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- [11] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *การติดตามการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในปี 2561-2563*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- [12] กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 23 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก. หน้า 3-5. ราชกิจจานุเบกษา. <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/2134104.pdf>
- [13] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานผลการวิจัยแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- [14] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- [15] โรงเรียนสาธิตพัฒนา. (ม.ป.ป.). *ระดับมัธยมศึกษา*. <https://www.satitpattana.ac.th/web/secondary1.php>
- [16] เชียงใหม่นิวส์. (2567). *O-NET ม.6 สพม. เชียงใหม่ คะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ สูงกว่าระดับประเทศฯ*. กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่.
<https://www.chiangmainews.co.th/social/3278135/>
- [17] สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). *การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022*. ผู้แต่ง.
<https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>

- [18] ชันวา วาฑิตต์พันธ์, และนุชนรา รัตนศิริระประภา. (2564). องค์ประกอบของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมรรถนะสูง. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 13(1), 47-58.
- [19] ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. (2561, 24 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนพิเศษ 235 ง. หน้า 4-5. ราชกิจจา. <https://ratchakittha.soc.go.th/documents/17060018.pdf>
- [20] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *นโยบาย สพฐ. ผู้แต่ง*. <https://www.obec.go.th/about/นโยบายสพฐ-ปีงบประมาณ-พ-ศ-2566>
- [21] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *นโยบายและจุดเน้น สพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. ผู้แต่ง. <https://www.obec.go.th/archives/814223>
- [22] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2557). *ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. https://www.sw2.ac.th/images/user/NUT/p_sw2/p4.pdf
- [23] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *รูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- [24] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ประจำปี 2563*. กรุงเทพฯ: กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.